

III
 τοῦ πλάνητός μου! Σάλγαρ, ἡ Κόλμα σὲ καλεῖ. Ἴδου τὸ δένδρον, ἴδου ὁ βράχος. Σάλγαρ, ἀγαπητέ μοι, ἐνταῦθα εἰμαι. Ἴνα τί ἀναβάλλεις τὴν ἔλευσίν σου; Ἴδε! Ἡ γαληνία Σελήνη ἀναφάνεται. Αἱ λίμναι τῶν ὑδάτων στίλβουσιν ἐν τῇ κοιλάδι. Οἱ βράχοι διακρίνονται ὑπόφαιοι ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ ὕψηλου. Ἐκεῖνον μόνον δὲν βλέπω ἐπὶ τῆς κορυφῆς του. Ἐκεῖνου μόνου δὲν ἀνακαλύπτω τοὺς κύνες, ἀγγέλοντας τὴν ταχεῖάν του ἔλευσιν. ὦ, ἀνάγκη νὰ μένω ἐνταῦθα μόνη!

Ἀλλὰ τίνες οἱ κείμενοι παρὰ τὴν ὄχθην πλησίον μου; Εἶναι ὁ ἀδελφός μου καὶ ὁ ἑραστής μου; ὦ! λαλήσατέ μοι, ὦ φίλτατοι! — Δὲν ἀπαντῶσιν εἰς τὴν Κόλμαν! — Λαλήσατέ μοι, εἰμί μόνη: τὴν ψυχὴν μου κατατρίχουσι φόβοι! Εἶναι νεκροὶ! Τὰ ξίφη αὐτῶν εἰσέτι αἰμοσταγῆ. ὦ, ἀδελφ μου, ἀδελφέ μου! Ἴνα τί ἀπέκτεινας τὸν Σάλγαρ μου; Ἴνα τί, ὦ Σάλγαρ, ἀπέκτεινας τὸν ἀδελφόν μου; Ἀμφότεροι εἴσθε προσφιλεῖς εἰς ἐμέ. Τί νὰ εἶπω πρὸς ἑπαινόν σας; Εἰς τὰ ὄρη διακρίνεσθε μετὰξὺ μυρίων. Εἰς τὰς μάχας εἴσθε τρομεροί. Ὀμιλήσατέ μοι: τὰς μάχας εἴσθε τρομεροί. Ὀμιλήσατέ μοι: ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου, τέκνα τοῦ ἔρωτός μου! Εἶναι σιωπηλοὶ! — σιωπηλοὶ διὰ παντός: ψυχρὰ, ψυχρὰ εὐρίσκω τὰ θνητὰ στήθη των!

ὦ! ἀπὸ τοῦ βράχου τοῦ ὄρειου, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ἀπατόμου κρημνοῦ, λαλήσατέ μοι, φάσματα τῶν νεκρῶν! Λαλήσατε, δὲν θὰ τρομάξω. Πῶς ἀπήλθετε ν' ἀναπαυθῆτε; Ἐντὸς τίνος σπηλαιοῦ θ' ἀνεύρω τοὺς ἀπελθόντας; Οἴμοι, οὐδεμία ἔρχεται μετὰ τῶν ἀνέμων φωνῆ, οὐδεμία ἐν τῇ καταγιγίδι ἡμιπεπνιγμένη ἀπάντησις ἀσθενής!

Κάθηναι καὶ ὀδύρομαι· κάθηναι περιμένουσα τὴν πρωίαν ἐν δάκρυσι. Ἐγείρατε τὸν τάφον, ὦ φίλοι τῶν τεθνεώτων! Ἐγείρατε, καὶ μὴ κλείσετε αὐτὸν μετρίσου ἔλθη ἡ Κόλμα. Ὁ βίος μου εἶχεται ὡς ὄνειρον. Πρὸς τί νὰ μένω κατόπιν; Ὁ ἀναπαυθῶ ἐνταῦθα μετὰ τῶν φιλότων μου, παρὰ τὸ ρεῦμα τοῦ βράχου τοῦ ἠχηροῦ. Ὄταν ἡ νύξ ἐπέρχεται εἰς τὸ ὄρος, ὅταν οἱ ἀνεμοὶ ἐγείρωνται μανιώδεις, τὸ φάσμα μου τότε θά ἴσταται ἐν τῷ αἰθέρι, καὶ θὰ θλιβέται ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῶν προσφιλῶν. Ὁ ἀκούη τότε ἐκ τῆς σκηπῆς του ὁ κυνηγός. Θά

Ἄλεξ. Πάλλη: Τραγουδάκια γιὰ παιδιὰ. Ἀθήνα, Τυπογραφεῖο τοῦ Σ. Κ. Βλαστού 1889. 4^{ος} σ. 39. Τιμ. λπρ. 50. [Ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλίου ὁ γράφας προτίσσει τὰ ἑξῆς: «Τοὺς λίγους ἀρτοὺς στίχους τοὺς ἔγραφα σ' τὴν ἀρχὴν γιὰ τὰ παιδιὰ μου, τοὺς δημοσιεῖω ὅμως μὲ τὴν ἐλπίδα πᾶς μπόρουν ἴσως νὰ χρησιμεύουν καὶ σ' ἄλλα Ἑλληνοπούλα.»] Ὁ κ. Πάλλης, γνωστός ἐξ ἄλλων σοφῶν φιλολογικῶν ἔργων του, ἔκαμε πολὺ καλὰ ὅτι δὲν ἀπήξιασε νὰ δημοσιεύσῃ καὶ στίχους, νομίζομεν ὅμως ὅτι ἠδύνατο τὰς περὶ γλώσσης καὶ ὀρθογραφίας ιδέας του νὰ ἐφαρμόσῃ εἰς ἄλλο βιβλίον προωρισμένον διὰ μεγάλους καὶ ὄχι διὰ παιδιὰ. Καλὰ κακὰ τὰ παιδιὰ αὐτὰ διδάσκονται ἐν τῷ σχολείῳ ὅτι τὸ αὐτὸς γράφεται: μὲ *av* καὶ ὄχι μὲ *ap* καὶ τὸ δημοσιεύω μὲ *ev* καὶ ὄχι: μὲ *eb*, συνείθισαν οὕτω τὰς λέξεις μὲ ὀρισμένην φυσιογνωμίαν ἐν τῇ γραφῇ καὶ θὰ τὰς εὐρίσκωσιν ἀγνωρίστου, παραμεμορφωμένας εἰς βιβλίον, τὸ ὁποῖον σκοπὸν ἔχει νὰ τὰ τέρψῃ καὶ ὄχι νὰ ἐμβάλῃ νέας ἀπορίας καὶ μερίμνας εἰς τὸν μικρὸν τῶν νοῦν ἀρκετὰ καλισμένον ἀπὸ τὰ μαθήματα τοῦ σχολείου. Μόνον κατὰ τοῦτο νομίζομεν, ὅτι ἔσφαλεν ὁ ποιητής, διότι εἶνε, μεθ' ἄληθ τὴν μετριοπροσύνην του, ποιητῆς ὁ γράφας στίχους τόσο μελωδικούς, τόσο χαριτωμένους, ἐν τῷ καθέλω δὲ ὑπερέτερος ὅλων τῶν στίχων οὓς ἔγραψαν διὰ παιδιὰ ἄλλοι ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν λογίων. Ἐκ τῶν ποιημάτων τῆς συλλογῆς τινὰ μὲν εἶνε πρωτότυπα, πλεῖστα δὲ κατὰ μετάφρασιν ἐλευθερὰν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ ἢ ἀγγλικοῦ. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα φέρουσιν ἄριστα ἠρμωμένον τὸ ἑλληνικὸν ἐνδύμα, ἀποδεικνύοντα πόσον ὁ κ. Πάλλης ἔχει ἀνεπτυγμένον τὸ αἰσθημα τῆς γλώσσης, καλλιτέχνης ἐν πᾶσι, δυνάμενος νὰ διδάξῃ πολλοὺς μεγαλοφώνους στιχοῦργοῦς. Ἄν ὁ ἐκδόσας τὰ Τραγουδάκια γιὰ παιδιὰ ἔχει ἀνεκδοτὰ καὶ Τραγοῦδια γιὰ μεγάλους, ἀδικεῖ τὴν νεοελληνικὴν ποίησιν κρατῶν ταῦτα ἐν τῷ σκότει τοῦ χαρτοφυλακίου του. Τοῦτο θὰ ἀνομολογήσωσι βεβαίως πάντες ἀναγινώσκοντες τοὺς ἑξῆς χαριστάτους στίχους ληφθέντας κατὰ τύχην ἐκ τοῦ τεύχους, ἐξ ὧν οἱ τελευταῖοι δὲν εἶνε καὶ τόσο παιδικοί:

Μὲ τί καμάρι

(ἀπὸ τ' ἀγγλικῶ)

Μὲ τί καμάρι περπατεῖ
 τὴν κούκλα τῆς κρατώντας,
 καὶ μ' ἕνα σπάγγο τὸ γατὶ
 ζοπίσω τῆς τραβῶντας!
 Κοντὰ σ' τὴν πόρτα σταματᾷ
 πρὶν πάει παραπέρα,
 καὶ τὰ πουλιὰ τῆς χαιρετᾷ
 μὲ μιὰ τῆς καλημέρα.
 «Καλημερούδια σας, πουλιὰ,
 «καλημερούδια, χήνα! . . .
 «Τὴν κούκλα λὲν Τριανταφυλλιά,
 «καὶ τὸ γατὶ Ψιφίνα.
 «Και ἂν μὲ βρωτᾷτε καὶ γιὰ ποῦ,
 «ἐγὼ νωρίς ἐθῆγα
 «νὰ πάω νὰ βρῶ τὸν παπποῦ
 «νὰ μὲ φιλέει σῦκα».

Μέσ' σὲ περιβόλι

(κατὰ τὸ γαλλικῶ)

Μέσ' σὲ περιβόλι
 κιστροειμονιές,
 καὶ τὰ κίτρα κόθουν
 τρεῖς ὄμορφονιές.
 Καὶ τραγοῦδ' ἢ πρώτη
 ἀρχινάει γλυκὸ.
 «Στάσου» λέ' ἢ ἄλλη
 «σάλπιγγα τροικῶ».

«Ὁ καλὸς μου ἔνε»
 ἢ στερνὴ λαλεῖ.
 «Πάει νὰ πολεμήσει
 «σ' τὴν Ἀνατολή.
 «Τὴν καρδιά μου θά 'χει,
 «πίσω ἂν ξαναρθεῖ,
 «καὶ τὰ δάκρυά μου,
 «ἂν μοῦ σκοταθεῖ.»